СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX.Ч. 291. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 15 грудня 1931.

VOL. XXXIX. No. 291. Jersey City, N. J., Tuesday, December 15, 1931. THREE CENTS.

НАРІД, А НЕ УРЯД, ПОВИНЕН РІШАТИ ПРО ВІЙНУ, КАЖЕ ГАВТОН

НЮ ЙОРК. — Аленсон Гавтон, бувший амбасадор до Великої Британії, заявився за зміну американської конституції в тім напрямі, щоби про виповідження війни рішав нарід, а не уряд. Війну мав би виповісти уряд доперва тоді, коли би нарід заявився за неї дорогою голосування.

Гавтон каже, що уряди пхають дуже часто народи до війни проти їх волі. Він не годен зрозуміти, як це може бути, щоби в теперішних демократичних часах, коли нарід знищив автократію, уряд міг мати право рішати про таку важну справу як виповідження війни. Гавтон переконаний, що уряди накидають війни народам. А вислід з того такий, що по останній світовій війні, яка була війною, щоби „зробити кінець війнам", маємо до діла з ще більшими воєнними приготованнями ніж це було до 1914 року.

Гавтон переконаний, що й нарід був би за війну, коли би були до цього дійсні причини. Але досі бувало так, що уряди фабрикували причини, а потім при помочі пропаганди робили ті причини популярними серед народу.

Гавтон каже далі, що нарід вибирає уряд для домашніх потреб, даючи йому змогу рішати в таких справах як прогибіція чи тарифа, а ніколи в таких як війна, про що при виборах нема мови. Як уряд поробить помилки, то при наступних виборах нарід його усуває і помилки направляє. З війною мається справа інакше. Коли у ряд виповів війну, лихо годі вже направити.

КЛОПОТИ З ДОВГАМИ.

ВАШИНҐТОН. — Дня 15 грудня припадає реченець сплати рат воєнних довгів деякими европейськими державами. Тому, що Гуверова мораторія не є ще затверджена конґресом, держави повинні ті рати сплатити. Вашинґтонський уряд в клопоті, бо конгрес не спішиться з затвердженням мораторії. І тому видав опінію, що уряд не буде „критикувати" тих держав, які в той день не виважуться зі своїх зобовязань.

РЕСКОБ ЗА МОКРУ ПЛЯТФОРМУ.

НЮ ЙОРК. — В демократичній партії ведеться тиха, але завзята боротьба між двома фракціями. По одній стороні стоять бувший ґовернор Смит і Джан Рескоб, голова Краєвого Народного Демократичного Комітету. Обидва є за те, щоби демократична краєва конвенція заявилася за знесення прогибіції. По другій стороні стоїть Френклин Рузвелт, нюйорський ґовернор і один з найчільніших демократичних евентуальних кандидатів на президента, котрий є проти такої декларації. Він має богато сторонників, котрі є тої думки, що така плятформа розибє демократичну партію.

ЧЕРЧИЛ ПОТОВКСЯ В АВТОМОБІЛЕВІМ ВИПАДКУ.

НЮ ЙОРК. — Винстон Черчил, славний британський державний муж, котрий прибув до Злучених Держав, переходив улицею, не зважаючи на світла і рух. Наслідок був такий, що переїжджаючий автомобіль ударив його в плече, та повалив на землю. Черчила відвезено сейчас до шпиталю.

Черчил не визнавався на світлах і тому переходив в невідповіднім часі.

АТАКУЮТЬ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ В МЕКСИКУ.

МЕКСИКО СИТІ. — Яких 500,000 паломників з Мексика й ріжних країв Полудневої Америки прибули на свято 400-літної річниці леґендарної появи Діви Марії в Ґвадалюпі. Отсе свято, як і паломництво, стало предметом атаки з боку бувшого міністра Люї Леона, директора „Ель Насіональ", офіціяльного органу народньої революційної партії, котра тепер є при владі в Мексику. Леон є також близьким приятелем бувшого президента Каеса.

В органі партії забрали слово ріжні визначні діячі й заявилися за те, щоб уряд вже скінчив з „поганськими святами в Ґвадалюпі" як і з „визиском мексиканського народа". Ґенерал Тревіно каже, що свято в Ґваделюпі належить до тих, які на протязі історії людскости служили фанатикам на те, щоби „в тяжких часах визискувати темних і бідних людей". Сенатор Родріґез заявив, що Ґваделюпа дала „римському духовенству нагоду до визиску народа".

Разом з тим ґенерал Каес розвязав військову банду, яка ґрала підчас релігійного торжества в Ґваделюпі.

ЯПОНІЯ ЗНУЩАЄТЬСЯ НАД КОРЕАНЦЯМИ.

ВАШИНҐТОН. — Д-р Зінґмен Рі, „президент провізоричного правительства Кореанської републики", котрий прибув до Вашингтону, щоби вести пропаґанду за незалежність Кореї, каже, що японська армія в Манджурії вбила коло 1,200 кореанських фармерів і студентів.

ПОЛЬСЬКІ КОМУНІСТИ Й СХІДНА ГАЛИЧИНА.

Часопис „Совєтская Трібуна" оголосила постанови польської комуністичної партії з нагоди терористичних та саботажних актів у Східній Галичині. В рішенню кажеться, що комуністична партія повинна допомагати цим терористичним актам, бо вони можуть бути доповняючим засобом успішної революційної боротьби.

РОЗВЯЗУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ЧИТАЛЬНІ.

Дрогобицьке старосто розвязало читальню „Просвіти" в Найдорфі (дрогобицького повіту). Як причину розвязання подало старосто те, будьто би голова тієї читальні, Василь Жирик, на Шевченківськім Концерті (12-го квітня ц. р.) виголосив протидержавну промову, в якій, як це говориться в ореченню дрогобицького староства, взивав присутних до будування України, а свою промову закінчив окликами: „Дойчлянд, Дойчлянд ібер аллес" (Німеччина, Німеччина понад усе).

ВИДАВНИЧА КРІЗА В НІМЕЧЧИНІ.

Протягом девятьох місяців ц. р. вийшло в Німеччині 8,446 книжок. Минулого року протягом стількиж місяців вийшло 9,424 книжок.

ФІЛЬМА ТРОХ ВИМІРІВ.

Московським емігрантам у Шанґгаї вдалося збудувати апарат для висвітлювання фільм у 3-х вимірах. Колиб ця вістка справдилася, то ми бачилиб на екрані фільму з третім виміром — глибиною, чого досі недоставало для доброго представлення осіб і предметів на срібному екрані.

ПОЖЕЖА.

В селі Люблинці, пов. Кремянець, згоріло 12 мешкальних домів і 35 господарських будинків з живим і мертвим інвентарем. Шкоду обчисляють на 200 тисяч золотих.

ОФЕНЗИВА ПРОТИ КОРСИКАНСЬКИХ БАНДИТІВ.

Поліція і жандармерія продовжують акцію проти корсиканських бандитів. Останніми днями заарештували 60 розбишак. Арештованих увязнили в примерськім місточку Аяччо, де їх пильнують панцирні авта. Арештування в селі Парпіка виконувано при помочі машинових крісів та гармат.

НАЙМЕНШИЙ ЛІТАК СВІТУ.

Два муринські винахідники, брати Фріґнані, вибудували літак. На виставці на летунській площі в Турині признали цей літак найменшим у світі. Його довжина сягає 4.40 м., висота 1.40 м., а важить ледви 135 кільограмів.

СКІЛЬКИ ДОБУВАЮТЬ ЗОЛОТА В КАНАДІ.

У вісьмох місяцях біжучого року в Канаді добуто 1,722,-667 унцій золота, вартости $35,600,000, або 30 відсотків більше ніж за той час торік. Щодо продукції золота в 1930 р., то Канада займала в світі друге місце після полудневої Африки і побила Злучені Держави.

СОВІТСЬКИХ ГРОШЕЙ НЕ ПРИЗНАЮТЬ В ЕВРОПІ.

Швайцарські власти ухвалили цікаву постанову в справі совітських грошей. Німеччина домагалася видачі одного фальшивника совітських грошей у Німеччині. Швайцарські власти відкинули це жадання, мотивуючи його тим, що червонець не є інтернаціонально признаною валютою і його фальшування не є злочином.

ВИКЛЯЛИ ПРОТОЄРЕЯ ТАБІНСЬКОГО.

Бувший ректор кремянецької духовної семинарії, о. протоєрей Табінський, перейшов на унію. На зарядження митрополита Дениса в неділю, 1 листопада, сім священиків під проводом еп. Симона виклялн торжествено о. Табінського в церкві монастиря Божого Обявлення. Це подано до відома православним у тойсам час у всіх парохіяльних церквах на Волині.

Цікаве, що на те „торжество" викляття зібралося в церкві все чорносотенне московське духовенство, а проповідники виголошували проповіди каліченою українською мовою, щоби скріпити в масах „єдінство русской церкви".

ЗЛОВЖИВАННЯ У ВІЙСЬКОВИХ КАСАХ.

Арештували в Ярославі поручника В. Громадку, урядника військового VIII. ступня І. Майсенгельтера і відставили до військової тюрми. Крім того арештували сержанта І. Заґрайчика, якому доказали зловживання державними грішми на 2,000 зол.; обох перших арештували під замітом зловживань вище 30,000 зол. Оба вони жили надто розтратно, що впало в око всім; а після виявлення зловживань перевіркою з Варшави приїхав до Ярослава капітан Партика з приготованим наказом арештовань.

НЕЩАСНА ПОДОРОЖ „ЗАЙЦЕМ".

Іван Володарчук із Ядвінґа, пов. Рудки, сів до поїзду, щоби поїхати до Стрия. Не мав грошей, тому відбував свою подорож „зайцем" на крівлі вагону. Коли поїзд минав міст між Коропушем і Рудками, він вдарив головою до залізного стовпа мосту та згинув; аж до самого Самбора приїхав холодний труп нещасного подорожного.

ВИКОНАННЯ ДВОХ ПРИСУДІВ СМЕРТИ.

На подвірю торунської вязниці виконано присуд на двох бандитах, яких наглий суд засудив на кару смерти через повішення. Вони називаються: Петро Кляйжинський і Едмунд Шільке.

ДІТОЧИЙ СУД.

З Букарешту доносять, що міністер судівництва внесе законопроект про започаткування суду для дітей. Суддями цього суду будуть виключно жінки.

РОЗКОПКИ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Археольогічна експедиція, вислала з Академії Наук у Ленінграді, відкрила біля села Костинкини (Вороніжчина) людську оселю знеред 25,000 літ. В оселі знайшли домашне знаряддя та кілька різьблених камяних і кістяних статуеток.

МІЛІТАРИЗАЦІЯ ПОЛЬСЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЬ.

Польський сойм приняв у третьому читанні законопроєкт, на основі якого надається президентови право вразі потреби мілітаризувати польські залізничі дороги. У цьому випадку ввесь персонал залізничих доріг переходить на воєнний стан і повинується військовій дисципліні. Залізнодорожники й опозиція горячо протестували проти ухвали цього закона.

ЗРІСТ НАШОГО МУЗЕЮ.

Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, вул. Чернецького 24, мав у жовтні 189 катальоґових чисел приросту до ч. 22,134 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольоґія 131, етноґрафія 185, церковна старовина 4, малюнок 1, рисунок 1, ґрафіка 1, різьба 1, медалі 4, монети 88, банкноти 32, історичні памятки 40, фотокліші 40, фотокопії 370, ґравюра 1, топоґрафічні та портретові видівки 127, цинкові кліші 2, альбомики репродукцій 2. З цінніших дарів слід відмітити археольоґічну збірку учит. Осовича з Белзця біля Золочева (58 предметів надбужанської та висоцької культури), збірку вишивок А. Стефановичівної (65) з Поділля та Покуття, збірку волинських вишивок (76) проф. В. Весоловського з Кремянця та збірку фотоґрафій українських та чужих діячів (82) проф. д-ра І. Зілинського з Кракова.

АНГЕЛИ МІСТА МОНСА.

Біля бельґійського міста Монса йшла в 1914 р. велика боротьба між Німцями та союзниками (антантою). У ночі появлялися над окопами анґели та інші святі. Довго призадумувалися вчені над цим явищем. Щойно недавно бувший німецький військовий розвідчик, полковник Фр. Гендерверт висвітлив цю справу в американській пресі. Показується, що це Німці кидали ракети, які витворювали у воздусі „анґелів"; намагалися вони налякати ними рядовиків союзних військ, але це не вдавалося. Полковник Гендерверт каже, що поява „агелів" підбадьорювала анґлійських вояків.

280-ЛІТНІЙ ЮНАК.

Анґлійська преса повідомляє, що в одному селі біля Пекіну мешкає 280-літній Китаєць, Ле-Цін-Юн. Ця найстарша людина світу має неабиякий доказ своєї старечости: збірку нігтів 30 цм. довжини. Ле-Цін-Юн придержувався традиції втинати нігті щойно тоді, коли вони виросли 30 цм., а цілу збірку переховує досі. На питання денникаря відповів жартом: „Сиджу, як черепаха; ходжу мов бузько; сплю, як пес". Лікарі переконалися, що він „здоровий, як риба у воді".

РУМУНСЬКІ ДЕЗЕРТИРИ В БОЛГАРІЇ.

У Варні зголосилися сім румунських новобранців. Вони заявили, що перейшли тайком границю, щоби відтягнутися від військової служби.

ЗЛОВИЛИ ФАЛЬШІВНИКІВ.

Большевицьку фабрику фальшивих пашпортів відкрили у Відні. Та фабрика доставляла пашпортів большевицьким шпигунам. Арештували 14 осіб.

В ЯПОНІЇ СФОРМОВАНО НОВИЙ УРЯД

УРЯД СКАСУВАВ ЗОЛОТИЙ МІРНИК ВАЛЮТИ. ВІЙСЬКОВІ ДОМАГАЮТЬСЯ ПІДСИЛЕННЯ АРМІЇ В МАНДЖУРІЇ.

ТОКІО (Японія). — На чолі нового японського уряду став 76-літній лідер парляментарної меншости, Кі Інукай. Новий уряд дуже легко може повалити парляментарна більшість при кождім голосованню, коли вона не буде згідна з предложенням, або з політикою уряду. Та в поінформованих колах кажуть, що цей уряд у всякому разі може продержатися принаймні рік, бо тепер Японія не в стані робити нових виборів через брак коштів.

Перед урядом стоїть дуже тяжке завдання ратувати Японію в її фінансовій та економічній крізі. Першим рішучим кроком нового уряду було скасування золотого мірника японської валюти та заборона вивозу золота за кордон. Міністер фінансів каже, що впровадження в 1929 році золотого мірника валюти в Японії викликало відразу зріст економічно-фінансових клопотів і нарешті сучасну крізу.

Японські мілітаристи домагаються підсилення армії в Манджурії посилкою 15,000 або принаймні негайною посилкою 5,000 свіжого війська. Населення й фінансово-промислові кола ще покищо здержано ставляться до нового уряду, а тому годі сказати, чи зміна піде на ліпше, чи на гірше для Японії.

В МАНДЖУРІЇ БЮТЬСЯ ДАЛІ.

МУКДЕН (Манджурія). — Над рікою Ляо, недалеко містечка Лянчіпу, прийшло до бійки між кількома Японцями й китайськими бандами. На поміч Японцям прибули 60 інфантеристів, які вигнали з містечка китайські реґулярні й нереґулярні військові частини. Містечко є тепер в руках японського війська.

Підчас бійки вбито двох Японців, а кількох поранено. Втрати Китайців ще не відомі, але судячи по тому, що Китайці поспішно й безладно тікали перед Японцями, вони мусіли мати значні страти.

60 ОСІБ ЗАГИНУЛИ ПІДЧАС СТРАШНОЇ БУРІ.

ЛОНДОН (Англія). — Над европейськими берегами, починаючи від Середземного моря й до норвезької півночі, пронеслася страшна буря. Вона затопила 3 пароплави, а багато суден дуже ушкодила. Підчас бурі загинули 60 осіб. Найбільше загинуло на Середземному морю, де розбився італійський воєнний пароплав, на якому загинули 30 моряків. 100 інших з його залоги ледви вратували кружляк.

ФРАНЦІЯ ЗАКЛОПОТАНА ҐІТЛЕРОМ.

ПАРИЖ (Франція). — У Франції нема одної опінії щодо можливости захоплення в Німеччині влади Ґітлером. Більшість уважає прихід Ґітлера до влади початком европейської катастрофи, бо це значитиме коли не нову европейську війну, то у всякому разі нову революцію. Мало хто вірить у те, що Ґітлер зможе перевести всі реформи, які він голосить, і задовольнити ними населення. Скорше буде навпаки: населення зневіриться й в Ґітлера, а тому кинеться в інший бік шукати порятунку.

Таксамо більшість думає, що Ґітлер з Францією воювати не зможе, але не буде виконувати постанов версайського мира й платити репарацій. Спокійніші політики радять Франції підтримати Брінінґа в боротьбі з Ґітлером, для чого треба дати в руки канцлера козирі, поробивши певні уступки в репараціях.

В РОСІЇ МАЛО ЦІКАВЛЯТЬСЯ ПОДІЯМИ В МАНДЖУРІЇ.

МОСКВА (СССР). — Внутрішні клопоти в Росії мало лишають часу й місця в газетах для подій у Манджурії. Всі комуністичні ґазети тепер переповнені статтями на теми про внутрішні недомагання радянської Росії, а тому загал зовнішній політиці вони дають дуже мало місця.

Навіть загрожене становище зі сторони Японців Східно-Китайської залізниці, що знаходиться в китайсько-російськім володінню, викликає тут невелике зацікавлення. В Москві ні разу не було демонстрацій проти японського посольства й не чути взагалі протияпонських настроїв на вулицях міста.

МАГОМЕДАНИ ПРОТИ ЖИДІВ У ПАЛЕСТИНІ.

ЄРУСАЛИМ (Палестина). — На магомеданському конґресі, що тут відбувається, панують ворожі настрої проти жидівської кольонізації Палестини, а також проти того, що Жиди задумують зробити з Палестини свою державу. На конґресі представлені не лише палестинські магомедани, але взагалі магомедани з Малої Азії та з інших країн світу.

На конґресі ухвалено кілька резолюцій проти жидівської кольонізації Палестини і протест перед Лігою Націй та перед Анґлією, що підпирає політику Жидів-сіоністів супроти Палестини, щоб негайно спинено кольонізацію Жидами Палестини й залишено намір збудувати там жидівську державу. Зокрема конґрес звертається до магомедан усього світу, щоб вони збойкотували всі жидівські вироби, які йдуть з Палестини.

„SVOBODA" (LIBERTE)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК" МЕЛОНА

Платити податки не належить для загалу до приємности навіть у найліпших часах. Щож доперва говорити про потребу платити ще вищі податки в часі економічної кризи і безробіття, і то платити тим, котрі й так ледви животіють. А такого треба надіятися, якщо перейде в конґресі податкове предложення Мелона.

Державний буджет виказує величезний дефіцит. У минулім році виносив недобір $902,000,000, а в біжучім винесе, як обчисляють, $2,123,000,000. У наступнім році рахуються з недобором на суму $1,417,000,000. Разом предкладає нам секретар скарбу, Андру Мелон, недобір, який виносить $4,442,000,000, себто таку великанську суму, якої величину звичайному чоловікови прямо годі собі уявити.

Це річ зрозуміла, що Мелон, як секретар скарбу, намагається знайти вихід зі скрутного фінансового положення держави і заявляється за нові податки. І населення здає собі добре справу з того, що треба комусь державну скарбницю заповнити, та що тим „кимсь" буде населення. Але як кожде населення, так і американське складається з богатих і бідних. На богатих можна більше натиснути і вони ще не проваляться під тим тягаром, а бідним можна попустити, бо їх і без нових податків біда доїдає.

В податковім проєкті Мелона бачимо, що Мелон відступив від 40% максимального спадкового податку, заведеного 1924 р., а знизив його до 25%. З такої знижки користають тільки богаті люди, а терпить державна скарбниця, зглядно люди бідніші, котрі мусять покрити грошеві втрати, які повстають через пільгу, дану богатим. Якби спадковий податок в Америці був такий, як у Великій Британії, то він дав би такий дохід, що не треба би Мелонови заводити цілу купу ріжнородних нових податків, які він тепер пропонує.

І на те не треба забувати, що прогибіція є тим дальшим нещастям, яке напихає кишені бутлеґерів і хабарників міліярдовими сумами, котрі повинні би бути в державній скарбниці.

Вкінці треба піднести ще й те, що держава видавала титулом сплати довгів за останніх 10 літ кождого року по $1,000,000,000. Сплачувала більше, ніж заходила потреба. А тепер можна би на якийсь час це припинити, а зате не накладати завеликих податків, коли населення збідніло.

М. Данильченко.

МОЖЛИВОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛЬОНІЗАЦІЇ В МЕКСИКУ

(Помічення і враження з подорожі до Мексика).

(4)

Кажуть, що можнаб помпувати воду з колодязів для наводнення землі — так як в Катерині в Тексасі, — однак це мусілоб бути перевірене фахівцями. Головним джерелом іриґації, на мою думку, мусить бути ріка Сото ля Марина.

Найлекше та з найменшою затратою капіталу булоб помпувати воду з ріки біля ґаціенди Ґвадалюпе. Тут висота берега річки є на 50 до 60 стіп, а земля від цього місця повільно спускається вниз.

Тут положення землі та ріки дуже подібне до тої землі та берегів ріки Сир Дарії під Ходжентом в Туркестані, на яку я помпував воду для наводнення бавовняних плянтацій ще перед світовою війною. Від того часу техніка пішла так далеко вперед, що тепер поставити таку будівлю — справа легка й дешева.

Друга можливість наводнення, що вже вимагає більшого вкладу капіталу — але зате дешевше для ексльоатації — це збудувати на ріці ґреблю, в яких 30 місцях вище від землі Сан Романа, та вивести воду на землю каналом.

Однак питання будови мусить бути добре досліджене фаховими інжинірами.

Я чув, що право на воду з ріки для маєтку Сан Романа є обмежене, але нема сумніву, що мексиканський уряд дасть право на воду для наводнення всієї землі Сан Романа.

Фахові інжинірі в Тексасі думають, що ціла будова іріґаційної системи виноситиме 40 долярів за акер.

Коли земля буде іриґована, то в районі Сото ля Марина будуть рости всі ростини поміркованого та субтропічного клімату.

Тут ростимуть помаранчі, цитрини, ґрейпфрут, банани, фіґи, виноград та багато інших овочів, а також ріжні ягоди. Також добре моглиб розвинутись зимова культура кавунів, динь, помідорів, зеленого гороху та фасолі; шпінаку, салати, зеленої цибулі, редькви, солодкої бараболі та іншої городовини.

Все це там дозріває на два або три тижні раніше ніж у Флориді або Каліфорнії, а тому можна з ними конкурувати та мати кращу ціну на ринку.

Літний врожай овочів може бути вжитий для консервової промисловости.

Тут може добре розвинутись культура египетської довговолокнистиї бавовни.

Цукрова тростина росте тут знаменито, а тому є добрі вигляди на розвиток цукрової промисловости.

Молочарство, годівля свиней, домашних птиць та продукція яєць мають всі вигляди на добрий розвиток, бо все це Мексико ввозить з Америки річно на великі міліони. Гірші та сухіщі землі можуть бути використовувані під виноградники для продукції вина, бо, як це не є дивно, свого вина Мексико майже не продукує, а все імпортує з Европи.

Тут також добре росте промислова ростина генеквен (Аґаве Фоуркроидес), з якої продукують матеріял для виробу бичівок та шпаґату для вязання снопів жниварками.

Головним світовим центром продукції цієї ростини є провінція Юкатан, в полудневім Мексику.

Яких 70 миль від маєтку Сан Романа вже є посаджено 26,000 акрів цієї ростини.

Про можливість культури генеквен в околиці Сото ля Марина, містер Дюі, директор Департаменту Міністерства земельних справ у Вашинґтоні, у своїм звіті, каже таке: „Я вірю, що культура генеквен в тій околиці має всі дані для доброго розвитку. Це забере деякий час, але в результаті прибуток буде великий. Ця ростина буде рости на слабих ґрунтах та росте без іриґації, а тому не потребує попередніх витрат на іриґацію землі".

Комунікація.

Доїхати до маєтку можна тільки кіньми або автомобілем, і то дуже примітивними дорогами.

До найближчого міста, Вікторії, яких 80 миль. З Вікторії недавно почали будувати шутрову дорогу до Матаморосу, яка пройде 25 миль від західної частини маєтку. Крім того мексиканський уряд уже зробив досліди для будови залізниці від Матаморосу — на американській границі — до порту Тампіко і ця залізниця мусілаб пройти через маєток, одначе брак грошей затримує будову.

Будовою цієї залізниці інтересується також одна американська залізнича компанія, але вона чекає, поки околиця пічне заселюватися.

Деякі кола інтересуються будовою порту, що мав би обслугувати велику територію по обох боках Сото ля Марина.

Від цього порту на яких 50 миль вгору ріки моглиб корсувати річні пароходи, а це далоб найдешевшу транспортацію продуктів до океану, а звідтіль морські кораблі перевозилиб товари у всі кінці світу.

Мені казали, що перевіз генеквен по залізниці від Вікторії до порту Тампіко — коло 200 миль — коштує стількиж, як перевіз океаном від Тампіко до Німеччиниц — поверх 3,000 миль.

Нафта.

Власник маєтку Сан Роман винаняв нафтовій компанії право добувати нафту на землях маєтку. За це право йому платять річно 30,000 долярів, а колиб знайшли нафту та почали її добувати, то він ще додатково матиме 6% „роялті" від цілої продукції.

Думаю, що така компанія як Імперіял Ойл (належить до ґрупи Ракефелера) не сталаб платити таку ренту, колиб не мала надій знайти там нафту.

Тепер нафтова індустрія, як і всі інші, переживає крізу, а тому ця компанія під цей час нічого там не робить.

Гидро-електрика.

Колиб будувалася гребля для іриґації, то з невеликими додатковими витратами там можна би було добувати й електрику.

Електричної енерґії моглиб уживати порти, фармери, цукрова та консервова фабрика, молочарня та ріжні дрібні підприємства.

Висновки.

На мою думку, розвиток Сото ля Марини цілком залежить від іриґації.

Коли земля буде наводнена, то її заселення піде дуже скоро, а це в свою чергу збудить інтерес до будови порту, залізниці, та розвитку цукрової, консервової та іншої промисловости.

В Буена Віста моглоб поселитися від 20 до 30,000 душ. З них яких 10—15,000 душ може поселитись на наводненій землі й такаж скількість моглаб жити зі скотарства, культури кукурудзи та генеквен на сухих землях та з праці в ріжних галузях промисловости та торгу.

На інших землях тої околиці пізніше моглаб оселитися ще більша скількість людей.

Коли я виїжджав з Ню Йорку до Мексика, то були всі дані думати, що справа кольонізації є цілком певна. Інжинір С. Керні, тоді президент іриґаційної компанії в Тексас, до якої належать маєтки „Наталія" та „Катерина" — мав виїхати з нами до Мексика.

Він будував в Мексику гидро-електричну стацію, добре знав країну, цікавився нею і мав цілком підготовлений плян для кольонізації та індустріяльного розвитку Сото ля Марини. Та, на великий жаль, коли ми подорожували, він несподівано помер. Після його смерти справа фінансування та розвитку Сото ля Марини повисли в повітрі, бо всі його пляни були ще тільки в підготовчій стадії.

Частина співробітників покійного вживає заходів зреалізувати його пляни.

За цею справою треба би слідити і нам, Українцям, якщо би ми були зацікавлені в кольонізації Мексика.

Річ ясна, що в Мексику є ще богато інших земель, особливо в північній частині, які добре надавалися би під українську кольонізацію, особливо ті околиці, де поселилися меноніти, німецькі виходці з України. Цими останніми я також цікавлюся і думаю при нагоді звідати ще й ті околиці.

(Конець).

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітного апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Скількиж більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

ОРИҐІНАЛЬНИЙ НАПИС.

В якімсь словацькім містечку попсувався водопровід, яким доходила вода до криниці й так не стало в ній води. Міська рада довго радила, що зробити з криницею, одначе не моґла на ніщо рішитися, бо направа коштувала би багато грошей, а збурення також. Вкінці врадили таке, що коштувало найменше грошей. І так одного дня появилася на порожній криниці гарна двобарвна емальована табрличка з таким написом: „З тієї криниці заборонено брати воду, бо в ній нема ніякої".

П. Котович.

ЧОТИРИ РОКИ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ

(Спогади бувшого комсомольця).

(38)

LX.

Висновки.

В цих споминах я старався, як міг, правдиво описати свої „митарства" на окупованій російськими большевиками Україні. Ці митарства лише до деякої міри відбивають ту безодню безправности, злиднів, душевних і фізичних мук, що в ній опинився наш народ.

Ці 4 роки, що я пробув під большевицькою диктатурою, протверезили мене, примусили багато передумати про основні проблеми революції на Сході Европи та про сучасне положення українського народу.

Обмірковуючи свої спостереження, я дійшов до деяких висновків, на які прошу ласкавих читачів звернути свою терпеливу увагу. Велика східна европейська революція з лютого 1917 року мала перед собою цілком конкретне й **здійсниме** завдання: ліквідацію решток поміщицько-дворянської системи з її абсолютизмом, некультурністю мас, з її назадництвом, що гальмувало самий розвиток народнього господарства.

На місце старої системи мала прийти демократія, народоправство.

Але російська революційна інтеліґенція не була підготована до відповідальної ролі — керовника державою в момент революції. Російські меньшевики й есери більше теоретизували, а коли їм влада сама просилася в руки (з березня 1917 р.), вони боялися взяти всю відповідальність за державну політику на себе. Ота відома формула, „настільки, наскільки", якраз типова для російських соціялістів, що за цією формулою брали участь у коаліційних правительствах, а після краху керенщини працювали в советах з большевиками, аж поки Ленін не повикидав їх з рад.

Російські соціялісти боялися реакції з правого боку, аж вона, ця реакція, прийшла лівими большевицькими дверми. Треба прзнати, що всякі реакційні ґенерали з 1917 р., як Корнілови й Кримови, були в боротьбі з демократією нічим і що вони стали силою **виключно внаслідок большевицьких експериментів,** які вігнали людність в одчай і в багатьох місцях примусили її йти хочби й з російською реакцією (на Донщині, Кубані, в Сибірі, над Волгою і т. д.).

Обставини в Росії так склалися, що маси людности не пережили доби демократичного правління, як **своєї** влади, а після повалення нездібного й непопулярного правительства Керенського російські маси стали хитким знаряддям у боротьбі диктатур — большевицької та монархічної.

Тому то є велика небезпека, що в Росії, з огляду на слабу демократичну традицію, після упадку большевиків може знову запанувати якась диктатура бонапартівського або фашистівського характеру.

Інший шлях розвитку пройшли поневолені народи бувшої російської імперії: як ті, що здобули державну незалежність (Естонія, Латвія, Фінляндія й інші), так і ті, що не видержали удару окупаційного большевизму (Україна, Грузія). Тут іщла довга й крівава боротьба під гаслами національної волі й демократії. В цих країнах ці гасла знайшли широкий відгук у масах.

Небезпека ще збільшується тим, що російське робітництво в Москві та в Петербурзі знаходиться волею комуністичної влади в упривілейованім стані. Коли рівняти з „провінцією"; в Росії краще платять, дбають про поліпшення умовин праці та харчування, про культурні потреби робітництва, а тому робітництво в Росії ставиться до большевицького режіму пасивно.

Цю пасивність робітництва в найбільших містах Росії можуть використати ті, що схотять замінити панування большевиків своєю диктатурою іншої барви.

Шлях „палатного перевороту" мені здається найближчим до здійснення саме в Росії, де, як казав поет Пушкін, „народ безмолствует", і де „довготерпіння" стало майже національною чеснотою.

Коли й досі на Україні згадують Петлюру та Українську Народню Републику, то звичайно тільки тому, що з цими іменами народні маси звязують спомин про ліпше, вільне життя на Україні, коли український нарід, під прапором демократії, міг хоч короткий час незалежно розвиватися.

Можна сподіватися, що якраз в часі упадку большевизму знову почнеться боротьба між московським антидемократичним центром і національним рухом поневолених народів, які, згідн зі своєю традицією, йтимуть під прапором демократії.

В широких масах на Україні нема ніяких ілюзій щодо можливости якогонебудь федеративного звязку, хочби й з демократичною Росією. Та й справді: централізм настільки ввійшов у психольоґію всіх Росіян, а Росія настільки боїться всяких „сепаратизмів", що тепер, після пережитого за час революції, виключене, щоб Росіяни згодилися на щось більше як на найкуцішу автономію України, не вважаючи на всі їхні слова й обіцянки.

В російському суспільстві панує культ сили, а не права, і я переконаний, що нарешті **сила буде рішати:** чи бути Україні самостійній, чи зістатись під владою імперіялістичної Москви. Проти перших років революції Україна тепер має ту вигоду, що українські маси збудились до нового національного життя, свідомо хочуть незалежности й за неї готові боротися. Право й прабда на нашім боці; я певний, що знайдеться в нас і сила, бо високі ясні ідеї визволення здатні викресати найбільшу енерґію в народніх масах.

Перебуваючи в СССР, куди я їхав як у „царство соціялізму", я ясно бачив, яку страшну реакційну ролю грає большевицька диктатура. Зокрема на Україні всі вважають так звану колективізацію за земельну й соціяльну контрреволюцію, що повертає селян до часів панщини.

Закріпощення робітництва, небувалий у світі визиск, коли голодні пролєтарі й селяни мусять працювати на державний капіталізм, самоволя ДПУ, терор, знищення свободи й погорда грубої сили до права, щоденна зневага людської гідности, глум над найсвятішими людськими почуваннями — ось дійсне обличе большевизму.

Зниження життєвого рівня й просто злидні найширших трудових мас, безоглядний визиск селянських і робітничих мас, в яких диктатура відбирає останній шматок хліба й останній лікоть матерії, щоб вивезти за кордон; безмежне бідування міліонів і рівночасно розкішне життя „вищих десяток тисяч" комуністичних оліґархів; систематичне нищення владою кожної культурної людини, що хоч у найменьшій мірі покаже свою незалежну думку; виховання рабського безкритичного духа в молоді; нарешті абсолютно безнадійна, утопійна спроба „дігнати й випередити" Европу й Америку примітивними засобами відсталої країни та „большевицьким ентузіязмом" — все те в моїй голові ніяк не вкладається в поняття соціялізму, поступу, культури, революції.

Може Сталін і його прибічники й думають, що вони „роблять революцію", але в такім разі й Чінґіс-Хан або Тамерлян і Атиля теж були не меньші „революціонери", бо й вони запопадливо нищили добробут і життя завойованих мас. Як би не уявляли комуністичні верховоди себе „революціонерами", покликаними „визволити ввесь світ", у дійсности, **обєктивно** все те, що вони роблять, є реакційне, бо задержує розвиток виробничих сил.

З погляду наукової соціялістичної теорії всебічний розвиток продукційних сил є необхідна передумова здійснення соціялізму, божж соціялізму не збудуєш на злиднях і на згарищах.

Обєктивно большевизм відограє реакційну ролю й у цілому світі. Через спеціяльну торговельну політику большевицької влади від світової промисловости відірваний величезний, колись багатий ринок від Збруча аж до Камчатки.

Сучасна промислова кріза на всім світі є, в значній мірі, наслідком тої „собачої" політики большевизму, який, як пес на сіні, лежить, і сам не їсть і коневі не дає: не може постачати продуктів промисловости народнім масам і рівночасно не допускає закордонних товарів.

Одночасно московські диктатори вивозять потрібні народови товари за кордон, для конкуренції з „гнилим капіталістичним світом".

В тім, що большевизм, наперекір науці й здоровому людському розумови, взявся робити свої, нібито соціялістичні спроби, я бачу відгук старого російського утопічного „народництва", яке таксамо проповідувало „соціялізм в одній країні", доказуючи, що Росія саме тому ближче стоїть до соціялізму, що вона відстала, бо не мала в себе капіталізму.

* * *

Якіж сили можуть зліквідувати диктатуру большевицьких банкротів, цих психольоґічних нащадків ґенерала Аркачеєва, який теж був би за теперішній Сталінський „комунізм"?

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА ПРО УКРАЇНСЬКІ ШКОЛУ В АМЕРИЦІ.

Аж мені на серцю лекше стало, як я прочитала в „Свободі" про те, що „Обєднання" змагається звернути нашу іміґрацію на нові шляхи з українською школою. Я вже нераз думала собі, що це таке з нами, що ми так мало пишемо по наших газетах про нашу школу в Америці, та чому ми нею на ділі так мало займаємося. Мені здається, що ми ще зі старого краю привезли з собою оту байдужність до своєї школи. Бо коли хотіти, приміром, про церкву, то цеї байдужности не видно. Щодо церков, то ми випередили в многім інші народи, а щодо школи то стоїмо певно на останнім місці. Бо прецінь є в нас навіть такі громади, де є аж три церкви, але української школи, себто такої, що можна би назвати школою, нема ні одної. А чи це не було би з Богом і розумом, як би по наших громадах було по дві або три школи, а одна церква? І чи не було би для народа більшої користи, коли би замісць кількох церковних газет виходила одна газета, присвячена освітній справі?

Школа є важніша ніж усі наші релігійні спори, епископи і т. п. Наші провідники в Америці мусять зрозуміти, що ми мусимо щось зробити зі школою, щоби її поставити на вищім степені та пригоровити її до тих обставин, серед яких ми опинилися, бо інакше пропаде з нами і слід по українській іміґрації в Америці. Не треба себе дурити, а треба вміти глянути правді в вічи і то так, як це робить „Обєднання".

Тому пишіть далі про потребу реорганізації нашої школи і навчання в тих школах. Того вимагає від нас та бідна, а щира українська матір в Америці, яка сама не знає, що зі своїми дітьми робити, щоби їх задержати при своїм. Вона бачить, що материнських слів замало, щоби вщіпити в дитину українського духа. Мати бачить, що не може дитини національно освідомити як слід, бо сама не має наук і не може навчити того, чого сама не знає. Тому треба нам школи і ще раз школи. Але такої, до якої дитина мала би пошану і в якій вчили би ті, котрі дали би дитині те, чого не дає їй навіть її рідна мама.

Даруйте мені, що пишу так отверто, але я також одна з тих, для котрих не було рідної школи.

П. Левицька,
Мікіс Ракс, Па.

БАГАТО ХВАЛИМО, А МАЛО РОБИМО.

На рідних землях провадиться тепер велика культурна робота. Наші брати на всіх ділянках, де в нас світилося пустокою, або були лише початки праці, тепер переводять солідну роботу. Культурна праця є підставою національного відродження кождого народу й політичної його незалежности. Хочу тут сказати про те, що на однім дуже важнім місці, де в нас світилося пустокою, тепер уже твориться велике діло — видається „Українську Загальну Енциклопедію".

Про значіння й вагу енциклопедії вже нераз писалося в „Свободі", а тому повторювати того я не буду. Вже перший том енциклопедії давно вийшов з друку й продається в Америці в книгарні „Свободи", а другий том закінчується друком. Скоро мають приступити до видання третього тому, що буде останнім в отсій великій праці. Та третій том може й не побачити світа, якщо український загал не піддержить цього великого культурного діла, бо не вистане грошей.

Щоб піддержати це велике діло треба, щоб ми також в Америці менше говорили й хвалили це велике діло, а передплатили собі енциклопедію. Нехай не буде між нами в першу чергу ні одного українського інтеліґента в Америці, який не мав би енциклопедії у себе дома. Маємо до 200 священників ріжних вір серед Українців, а запитаймо їх, чи вони вже набули „Українську Загальну Енциклопедію", щоби мати під руками цю таку важну для Українців книжку. Маємо кілька десятків ріжних професіоналістів, як лікарів, дентистів, адвокатів, інжинірів, журналістів, артистів, учителів, а запитаймо їх, чи вони мають цю важну книжку й чи вони причинилися чим до піддержки такого українського великого, культурного, безпартійного й щиро національного діла.

Маю відомости, що до Америки пішло не більше 15 примірників енциклопедії. Що це значить? Що значить така наша нехіть купувати абсолютно потрібну книжку кождому не лише інтеліґентному, але й думаючому, що хоче хоч трохи працювати на народній ниві, чи знати українську справу? Другим разом пошукаємо на це відповіди, а тепер добре зробить кождий читач, коли запитає своїх найближчих інтеліґентів та знайомих, чи вони мають „Українську Загальну Енциклопедію" й чи можуть дати з неї певні пояснення.

І. Бондар.
Ню Йорк, Н. Й.

Гріш, що даш на рідні школи,
Не пропащий гріш ніколи.
Вернеться, зросте він згодом
В міліони між народом.

А віддасть його Вкраїні
Молоде те покоління,
Що у рідній вчилось школі
Добувати долі-волі.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за листопад 1931 року.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 7. Рош Петро.
В. 28. Криба Розалія.
В. 37. Восинчук Христина.
В. 44. Локай Болеслав.
В. 61. Миканик Катерина.
В. 65. Луняк Евгенія, Ґарбовський Василь.
В. 84. Ванат Марія.
В. 86. Польовий Петро.
В. 94. Ґолида Евдокія, Голида Ількo, Федчишин Стефан.
В. 96. Годяк Ольга.
В. 98. Роґочинський Яків.
В. 135. Фенчишин Катерина.
В. 137. Кульчицька Марія.
В. 156. Новак Василь.
В. 186. Когут Анна.
В. 192. Конікевич Михайло.
В. 204. Папроцький Петро.
В. 213. Мельничук Василь.
В. 236. Черешновська Ксеня.
В. 239. Сивуляк Анна.
В. 242. Любінецька Анна.
В. 243. вишньовська Евгенія, Заокопний Григорій.
В. 273. Химий Юлія, Ткач Марія, Барецький Михайло.
В. 274. Пус Михайло, Цицик Елисавета.
В. 282. Андрусишин Анна.
В. 319. Стасінчук Олекса, Мацидан Стефан.
В. 326. Ковалишин Софія.
В. 338. Баран Іван.
В. 344. Мотика Пелягія.
В. 355. Сторощ Василь.
В. 364. Запоточна Катерина.
В. 385. Вовк Корнеля.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 10. Хвалик Семен, Хвалик Феня, Крижановський Іван, Погода Іван, Погода Марія.
В. 37. Палюк Франка.
В. 40. Пеленський Іван.
В. 41. Морозович Михайло, Морозович Анастазія.
В. 49. Семчук Петро.
В. 56. Роджинський Павло.
В. 59. Венґринович Софія, Венґринович Володимир.
В. 62. Вольк Микола.
В. 63. Ґлова Михайло.
В. 70. Шеремета Катерина, Малиновський Іван.
В. 78. Косінський Михайло, Когут Михайло.
В. 90. Мартинець Анна, Мартинець Филимон, Ковальчук Микола.
В. 96. Деленько Михаліна.
В. 100. Ґабля Теодор.
В. 104. Бобик Анна.
В. 113. Філовят Михайло, Ґембіль Андрій.
В. 119. Когут Анна.
В. 136. Хованець Іван, Буйний Роман, Нідбела Антін, Буйний Софія, Костас Анна, Загарко Михайло.
В. 140. Мирдич Петронеля, Мирдич Микола.
В. 141. Крижанович Теодор, Крижанович Юстина.
В. 142. Габер Володислав.
В. 149. Концевич Павло, Йолосович Софія, Самардяк Віктор, Гріхан Микола.
В. 162. Ільчишин Іван.
В. 163. Марчак Яків.
В. 170. Сосноцький Микола, Стрівка Михайло.
В. 175. Пелех Онуфрій.
В. 177. Заржицький Маріян, Зарицька Йосифа, Деркач Корнило, Рой Фдор, Деркач Корнило.
В. 183. Семкович Лука.
В. 193. Шевчук Софія, Брудний Стах, Шевчук Ількo, Майхрович Іван, Нестор Катерина, Брудна Марія.
В. 208. Лагода Катерина, Малик Стефанія.
В. 217. Кучмій Григорій.
В. 218. Ярош Станислав, Липка Дмитро, Мацюпа Іван, Климець Катерина, Липка Розалія.
В. 222. Москалюк Олекса, Сенів Андрій.
В. 231. Коваль Микола, Гоцько Марія, Гоцько Микола, Сакара Юрій.
В. 235. Проць Іван.
В. 237. Михайлиця Петро.
В. 238. Медвідь Стефан, Штогрин Катерина, Кутний Ількo.
В. 239. Вигінний Андрій.
В. 241. Кузів Анна, Каськів Анастазія, Каськів Теодор.
В. 242. Кроп Марія, Кроп Андрій.
В. 245. Мартинів Микола, Мартинів Анна.
В. 249. Свереда Параска.
В. 263. Роїк Лука, Сеньків Микола, Каменюк Марія, Каменюк Іван.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 269. Полянський Михайло, Бойко Тарас.
В. 274. Полянський Михайло.
В. 276. Матишевський Василь, Керда Анастазія, Владичок Катерина, Лазар Григорій, Яворський Яків, Яворська Анна, Владичок Микола, Матияшевська Текля, Роман Катерина, Гладьо Анна, Гладьо Михайло, Роман Михайло, Керда Михайло, Котуля Параска, Роман Василь.
В. 288. Кафарич Василь.
В. 290. Цилінська Ольга.
В. 300. Пиптик Михайло.
В. 304. Попелюк Андрій.
В. 324. Семенюк Петро, Хрупалик Іван.
В. 326. Бурило Василь.
В. 340. Баланда Теофілас, Саланський Йосиф.
В. 345. Димяник Василь.
В. 352. Шуригайло Михайло, Шуригайло Розалія, Шуригайло Стефан.
В. 361. Бережнюк Іван.
В. 363. Матис Катерина, Матис Франко, Луцишин Марія, Луцишин Юрій, Луцишин Іван.
В. 367. Медвідь Юрій, Волошин Микола.
В. 389. Бородовська Олена.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Стефанський Пилип.
В. 70. Нагребецький Михайло.
В. 137. Славич Таця, Славич Олекса, Щодак Федько.
В. 140. Литвин Олекса, Литвин Йосиф, Скибо Анна, Литвин Марія.
В. 141. Михальчук Теодор.
В. 203. Ребекавич Ольга, Ребекович Дорофей.
В. 211. Райнгардт Григорій, Райнгардт Катерина, Райнгардт Марія.
В. 242. Драбик Андрій, Тренич Трофим.
В. 292. Степчук Марія, Степчук Василь.
В. 300. Процяк Анна, Працик Олена, Працик Андрій, Процяк Стефан.
В. 330. Кленек Роман.
В. 364. Мисик Юлія, Мисик Гринько.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 8. Атаманчук Стефан.
В. 11. Корда Параскевія, Корда Василь.
В. 17. Камінський Микола.
В. 18. Лабовський Іван, Лабовська Анна.
В. 20. Герман Григорій, Годяк Йосиф, Годованський Петро, Колачинський Йосиф, Годяк Марія.
В. 21. Косик Василь.
В. 23. Патуляк Юлія.
В. 30. Томашевська Стефанія, Гамівка Петро.
В. 34. Чмерид Анастазія, Чмерид Іван, Говард Марія, Говард Василь.
В. 36. Тиха Євдокія.
В. 37. Слиш Юлія.
В. 41. Красневич Михайло.
В. 55. Кульчицький Антін, Овшаний Андрій.
В. 59. Чапла Анна, Чапла Михайло.
В. 65. Кухта Михайло, Лаврів Олекса.
В. 67. Семчишин Василь, Гуцуляк Теодозія.
В. 75. Стрілецька Параська, Стрілецький Данько.
В. 76. Скочипец Теодор, Макар Дмитро, Ґошилик Микола, Скочипец Зофія, Ґошилик Анна, Ґошилик Юрій, Лапез Катерина.
В. 80. Кобіта Андрій, Лехман Йосиф.
В. 85. Паращук Данило, Процько Марія, Майка Марія.
В. 86. Вінник Катерина.
В. 87. Трояновський Василь.
В. 91. Шайна Іван.
В. 92. Богачик Семен.
В. 96. Кучеравка Юрій.
В. 98. Павук Михайло.
В. 100. Шиманько Лев, Зарецький Олекса.
В. 104. Савків Гнатко.
В. 105. Костик Михайло.
В. 113. Годчак Василь, Філевич Михайло, Кравс Ількo, Січ Михайло.
В. 115. Дубрівна Татіянна.
В. 120. Щербан Василь, Кічан Андрій.
В. 126. Цицько Микола, Ґрушецький Іван, Брич Дмитрo.
В. 127. Нагірняк Мирон, Нагірняк Марія.
В. 131. Фдеорків Григорій, Глодан Параска, Ємук Розалія, Сабадаш Катерина, Ґзим Марія, Ґзим Брониcлав, Лавринчук Андрій.
В. 134. Богдон Марія, Харитан Анна.
В. 136. Богдан Петро, Вітик Дмитро.
В. 144. Белей Дмитро, Комисарук Яків.
В. 149. Горішна Марія.
В. 147. Гуцайлюк Петро.
В. 155. Нивида Роман.
В. 163. Курко Дмитро.
В. 164. Іванина Катерина, Макар Іван ст., Лесів Юрій.
В. 168. Сеньків Григорій.
В. 179. Викрикач Йосиф.
В. 182. Комий Олекса, Проців Михайло.
В. 193. Паробей Івaн, Малішевська Стелла.
В. 196. Каричорт Варвара, Волошин Іван, Волошин Анна.
В. 203. Сьмілка Теодор.
В. 204. Дерик Розалія.
В. 206. Галас Андрій, Солочук Матвій.
В. 213. Серкис Корнило, Серкис Анна.
В. 217. Ніколайко Стефан.
В. 218. Мательський Лев, Мательська Марія, Мательська Анна, Русяк Михайло.
В. 228. Павелко Михайло.
В. 230. Луклан Федор, Бутрій Софія.
В. 235. Андрич Юрій, Ясінський Микола, Цепла Пелагія, Цщплий Михайло, Афтанас Стефан.
В. 243. Співак Іван.
В. 245. Шеґеда Олекса.
В. 246. Бойко Пелягія.
В. 247. Гук Теодор.
В. 250. Сечинська Юлія.
В. 266. Варшона Яків, Дух Іван, Лемішка Петро, Дух Антоніна, Климків Михайло, Михальчишин Іван, Михальчишин Марія, Михальчишин Анна.
В. 270. Микитка Василь.
В. 274. Павелко Михайло.
В. 276. Сисин Микола, Хлопак Марія, Одеснович Михайло, Хлопак Олекса, Одеснович Марія, Сисин Василь, Сисин Марія, Задорожний Іван, Хомош Марія, Мізуник Олена, Глопік Іван.
В. 281. Притика Сень.
В. 285. Кузьо Михайло.
В. 288. Юркевич Михайло, Барна Михайло, Барна Анастазія, Стирановський Іван, Стирановська Марія.
В. 289. Язловський Михайло, Когут Микола.
В. 290. Будаґазий Анна, Мартушевська Юстина.
В. 294. Зволінський Стефан.
В. 299. Купчак Микола.
В. 300. Тарчанин Михайло, Белій Василь, Сироїд Федуня, Сироїд Василь.
В. 305. Гентош Іван, Каський Данило.
В. 316. Гнатків Іван, Гнатків Катерина.
В. 317. Крістов Юрій, Крістов Наталя, Ліщинська Магдалина, Ліщинський Іван.
В. 322. Малецька Катерина, Будник Параска, Сосновська Аґнешка.
В. 324. Ячишин Гаврило, Ячишин Анна, Слободзян Іван.
В. 326. Тиванюк Йосиф, Прокоп Микола.
В. 336. Вельґан Петро.
В. 345. Давидів Катерина, Давидів Іван.
В. 360. Стефанюк Марія, Стефанюк Василь, Фицик Анна.
В. 361. Скоцько Микола.
В. 367. Бурґер Марія, Чолій Онуфрій, Чолій Софія, Бурґер Ігнатій.
В. 380. Михнич Анна.
В. 385. Віцентий Матвій, Віцента Олена, Кормило Юстина, Шунь Михаліна, Вінцентo Іван.
В. 388. Пінцура Теодор.
В. 389. Янкович Іван, Ковалюк Ефрем.
В. 142. Німий Григорій.
В. 209. Ґінда Григорій.
В. 217. Чикай Теодор.
В. 220. Шавала Олекса.
В. 251. Ясишин Іван.
В. 256. Корзун Павло.
В. 262. Стасчак Пазя.
В. 318. Кравчишин Микола.
В. 336. Лезан Стефан.
В. 343. Ярмак Павлина.
В. 361. Макарик Теодор.
В. 379. Юрків Кирило.
В. 388. Волянський Василь.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Кленек Роман.
В. 28. Драбик Андрій.
В. 119. Литвин Марія.
В. 162. Ткач Ількo.
В. 175. Попович Анна, Попович Михайло.
В. 218. Литвин Олекса, Литвин Йосиф, Скибо Анна.
В. 254. Ребекович Дорофей, Ребекович Ольга.
В. 264. Тимчак Петро.
В. 271. Витязь Василь.
В. 356. Тренич Трофим.
В. 400. Мисик Юлія, Мисик Гринько.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 10. Тижбір Іванна.
В. 12. Тримбач Іванна.
В. 23. Томцьо Михайло.
В. 63. Тимчик Параска.
В. 134. Рак Марія.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком листопада 1931 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	20,906
В місяци листопаді 1931 р. принято нових	40
В місяци листопаді 1931 р. принято наново	133
В місяци листопаді 1931 р. принято з переступними листами	26
В місяци листопаді 1931 р. принято з інших кляс обезпечення	3
Разом	21,108
В місяци листопаді 1931 р. суспендовано	193
В місяци листопаді 1931 р. відійшли з перест. листами	16
В місяци листопаді 1931 р. відійшли до інших кляс обезпечення	3
В місяци листопаді 1931 померли	19
Разом	231
З кінцем листопада 1931 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	20,877

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	9
В клясі А.	на $ 250	376
В клясі А.А.	на $ 500	5,646
В клясі В.	на $ 750	864
В клясі С.	на $1000	13,003
В клясі В.В.	на $1500	299
В клясі С.С.	на $2000	101

НОВІ РОДИ:

Обезпеченне платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	81
В клясі О-1000	на $1000	83
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	59
В клясі Р-1000	на $1000	134
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	109
В клясі Е-1000	на $1000	94
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
	Разом	20,877

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 8. Сакала Іван, Сакала Петро.
В. 28. Чомко Іван.
В. 30. Бат Марія.
В. 31. Феценко Катерина.
В. 58. Челяда Іван, Антонюк Данило.
В. 82. Гайдук Іван, Гайдук Микола.
В. 85. Шляхтянчин Лев.
В. 96. Німець Павло.
В. 98. Дудич Михайло.
В. 105. Бішко Йосиф, Бішко Агафія.
В. 135. Лучка Іван.
В. 137. Томко Елисавета.
В. 147. Шуринь Марія.
В. 151. Клеман Надя.
В. 186. Сідлецька Олена.
В. 221. Чорнописка Стефанія, Чорнописка Юлія.
В. 223. Фіняк Василь, Фіняк Михайло, Фіняк Марія, Фіняк Микола, Фіняк Анна.
В. 234. Брода Катерина.
В. 235. Вайнер Юрій, Бобак Данило, Кушнір Михайло.
В. 239. Савуляк Лев, Савуляк Емілія.
В. 276. Скаськів Стефан, Столяр Марта Анна.
В. 292. Коваль Григорій, Коваль Іван, Коваль Михайло.
В. 293. Серкес Марія.
В. 324. Луцик Йосиф.
В. 361. Паньчишин Михайло.
В. 384. Яворський Стефан.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 10. Погода Ольга, Погода Олекса, Погода Текля, Погода Емілія, Маріяш Володимир, Погода Тадеуш, Погода Олена.
В. 41. Морозович Іван.
В. 59. Венґринович Марія, Венґринович Михайло.
В. 70. Коник Йосифа, Коник Петро, Коник Олекса, Френцко Анна, Френцко Михайло.
В. 90. Дудун Василь, Дудун Дмитро, Дудун Анна, Дудун Марія.
В. 113. Ґембиль Дмитро, Ґембиль Іван.
В. 136. Харитан Стефан, Харитан Микола.
В. 149. Сомордак Едвард, Стадник Анна.
В. 214. Ґвость Стефан, Ґвость Марія, Ґвость Іван, Ґвость Анна, Ґвость Олена.
В. 218. Липка Іван, Ясна Анна, Липка Марія, Ясна Марія, Липка Стефан, Малярчук Михайло, Липка Розалія, Малярчук Аґнешка, Липка Анна, Малярчук Йосиф, Малярчук Стефан, Липка Михайло.
В. 235. Проць Василь.
В. 237. Михайлиця Ізидор Мирослав.
В. 245. Мартинів Елисавета, Мартинів Александра, Мартинів Люба, Терлецька Марія, Галько Іван.
В. 251. Карас Стефанія, Карас Стефан, Карас Йосиф, Карас Володимир.
В. 263. Каменюк Петро.
В. 276. Фірич Марія, Надзяк Павло, Фірич Стефан, Керда Марія, Томашевська Марія, Дністрян Анна, Матіяшевський Іван, Петришак Олена, Петришак Йосиф, Павцьо Микола, Павцьо Олена, Зендран Михайло, Войтечко Елисавета, Бірців Анна, Войтечко Петро, Фірич Олена, Бірців Іван, Білик Стефан, Керда Катерина, Керда Володимир.
В. 300. Пиптик Михайло, Пиптик Іван, Пептик Теодор.
В. 326. Бурило Дмитро, Бурило Франко.
В. 340. Саланський Стефан, Саланський Іван.
В. 352. Шуригайло Володимира, Шуригайло Стефанія, Шуригайло Володимир, Шуригайло Йосиф, Шуригайло Стах.
В. 363. Мазуляк Григорій, Мазуляк Олена.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Стефанський Йосиф, Стефанський Данило.
В. 140. Литвин Іван.
В. 141. Михальчук Петро, Михальчук Мирослав.
В. 211. Райнгардт Стефанія.
В. 234. Картичак Михайло.
В. 292. Степчук Теодор.
В. 600. Процяк Микола, Процяк Марія.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 4. Пупчик Ольга.
В. 18. Лабовський Іван, Лабовський Петро, Лабовський Андрій.
В. 20. Годяк Елисавета, Годяк Анна Анеля, Годяк Микола, Годяк Йосиф.
В. 21. Косик Люба, Косик Марія, Косик Михайло, Косик Теодор, Косик Іван, Косик Василь.
В. 24. Мацько Михаліна, Мацько Ольга.
В. 34. Чмерид Стефанія, Чмерид Іван, Чмерид Ґеновефа, Чмерид Анна, Говард Розалія, Чмерид Богдан.
В. 38. Смоляк Михайло.
В. 44. Льокай Елисавета.
В. 65. Кухта Дорота, Кухта Теодор.
В. 67. Загоруйко Ольга, Семчишин Вулька, Гуцуляк Ґеня.
В. 73. Витязь Михайло.
В. 76. Гошелик Петро, Гошелик Микола, Гошелик Марія, Гошелик Стефан, Гошелик Іван.
В. 85. Процько Йосиф, Процько Ольга, Паращук Анна, Паращук Марія, Паращук Павло, Паращук Катерина.
В. 96. Німець Павло.
В. 112. Шимчак Розалія.
В. 113. Коземчак Йосиф, Коземчак Юрій.
В. 116. Решетар Ернест, Решетар Олена, Максимів Йосиф.
В. 126. Ґоґнят Анна, Ґоґнят Іван.
В. 127. Нагірняк Альфонсо, Нагірняк Йосифа, Нагірняк Стах.
В. 128. Смола Йосиф.
В. 131. Глодань Петро, Глодань Василь, Глодань Микола, Глодань Марія.
В. 136. Голуб Йосиф, Голуб Анна, Голуб Михайло.
В. 142. Фортуна Ева.
В. 152. Ґвязда Ґеновефа, Якус Марія, Якус Василь, Якус Ольга, Якус Стефан, Якус Михайло.
В. 168. Нагребна Анна.
В. 179. Ярема Елисавета.
В. 193. Малішевський Петро, Малішевський ВВолодимир.
В. 206. Сороката Анна.
В. 213. Серкис Мирослав, Серкис Ольга, Серкис Анна, Ковальська Анна, Серкис Марія, Серкис Василь.
В. 214. Циґан Катерина.
В. 217. Белей Ева, Белей Анастазія, Белей Анна, Белей Стефан.
В. 218. Матильский Йосиф, Матильський Іван, Стахура Олена, Стахура Катерина, Стахура Михайло, Гортиевич Марія, Гордиевич Ніна, Гордиевич Ольга, Волосевич Анна, Стахура Маґда.
В. 228. Федейко Марія, Павелко Іван, Павелко Стефан.
В. 230. Кулич Катерина.
В. 242. Смерек Марія, Смерек Катерина.
В. 246. Бойко Іван.
В. 255. Шевчик Михайло.
В. 274. Павелко Анна, Павелко Марія, Павелко Катерина.
В. 276. Шведюк Микола, Щилюх Марія, Ощипок Петро, Цилюх Іван, Ощипок Михайло, Ощипок Теодор, Шведюк Олена, Ощипок Павло, Яворська Тереса, Цилюх Стефан, Затхей Михайло, Затхей Дмитро.
В. 282. Ґуральна Марія, Ґуральний Іван.
В. 283. Борачок Катерина, Борачок Анна.
В. 284. ГладиешвськийЗ Дмитро, ладишевська Анна, Гладишевська Марія.
В. 285. Кузьо Михайло.
В. 288. Барна Стефан.
В. 299. Купчак Анна, Купчак Марія.
В. 305. Коський Петро, Коський Павло.
В. 316. Пригода Марія, Пригода Анна, Гнатків Теодосія, Гнатків Клавдія.
В. 317. Ліщинсвка Марія, Ліщинський Михайло, Ліщинська Стефанія.
В. 324. Яцишин Ольга, Яцишин Йосиф, Яцишин Стефанія.
В. 338. Дика Марія, Дикий Андрій, Дикий Іван.
В. 360. Ставороський Михайло, Стефанюк Ірина, Стефанюк Франко, Критович Іван, Критович Марія, Критович Михайло, Критович Стефан.
В. 361. Рибак Ольга, Рибак Анастасія, Рибак Анна.
В. 367. Андріїв Іван, Андріїв Анна.
В. 380. Маркович Йосиф, Маркович Анна, Маркович Віктор, Маркович Софія, Маркович Олена, Маркович Марія.
В. 385. Шун Марія, Шун Володимир, Шун Йосиф, Шун Флойд, Шун Михайло.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 142. Картичак Михайло.
В. 218. Литвин Іван.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 7. Рош Петро.
В. 44. Локай Болеслав.
В. 65. Луняк Ґеня.
В. 94. Федчишин Стефан.
В. 137. Кульчицька Марія.
В. 243. Вишньовська Ґеня.
В. 326. Ковалишин Софія.
В. 338. Баран Іван.
В. 344. Мотика Параска.
В. 364. Лопущак Катерина.
В. 385. Вовк Корнеля.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 30. Вдовяк Юлія.
В. 33. Кметик Юлія.
В. 231. Литвинець Мирослав.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком листопада 1931 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	13,582
В місяци листопаді 1931 р. принято нових	41
В місяци листопаді 1931 р. принято наново	88
В місяци листопаді 1931 р. принято з переступними листами	10
Разом	13,721
В місяци листопаді 1931 р. суспендовано	166
В місяци листопаді 1931 р. відійшли з перест. листами	2
В місяци листопаді 1931 р. відійшли до повнолітних членів	11
В листопаді 1931 померли	3
Разом	182
З кінцем листопада 1931 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	13,539

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,129
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,410
Разом	13,539
З кінцем листопада 1931 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	34,416

УВАГА

котру кождий відділовий урядник член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за міс. листопад 1931 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (грудня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця грудня 1931 р., то в січні 1932 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли хотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в міс. листопаді 1931 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосились до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци грудні 1931 р., бо на другий місяць то є в січні 1932 р. стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Капітанюк, гол. рек. секр.

ЗІ СПОРТУ.

BROOKLYN, N. J.

Junior Ukraine Opend Basketball Season.

With two more football games yet to play, the Junior Ukraine of Brooklyn, N. Y., opened their basketball season. So far, they have played three games, winning two of them. The Juniors defeated the Happy Lads, 25—12, but upon a return game, were defeated by the Lads, 20—13. The team is composed of fast passing players, many of them on the football squad.

The squad travelled to the court of the St. Aloysius A.A., and there defeated the home team to the tune of 21—7. After leading the home team after the first half 9—7, and held scoreless the next quarter, the Juniors came back strong and scored 12 points to win the game.

The line-up:	G.	F.
Kurylo—L.G.	5	0
Nanuka—L.F.	2	1
Bilash—C.	0	0
Bohan—R.G.	0	0
Sawitsky—R.F.	2	0
Chamill	1	0
Hlushko	0	0
Yuruckso	0	0
Total — 21.		

NEWARK, N. J.

The Ukrainian Sitch of Newark, N. J., who are represented by a Light Senior Basketball Team, overwhelmed the Lorenzo A. A. by the score of 48—19 in their first game of the season and opening game in the Newark Municipal League light senior class.

The Ukrainian Sitch Basketball Team of Newark, N. J., are willing to travel to any part of the State and contest their skill with leading Senior Teams in home and home series or guarantee games. The Ukrainian Team, who have a following contest of such wonderful stars as: Capt. Michael Ratushny, Joseph Sevetnick, Theodor Bauk, Walter Bakum, Joseph Lavook, Johnny Bauk, Walter Worbetz, William "Red" Semeneck, Nick Plechy and last but not least Steven Zartinsky. For games please write to:

Joseph Sevetnick,
88 Magnolia St., Newark, N. J.

Ukrainian Sitch	G	F	PTS
J. Lavook F	6	0	12
J. Sevetnick F	4	0	8
T. Bauk C	1	0	2
N. Plechy C	0	0	0
M. Ratushny G	6	1	13
J. Bauk G	4	1	9
B. Semeneck G	1	0	2
		Total	48

Lorenzo A.A.	G	F	PTA
Medenski F	2	1	5
Block F	1	0	2
Parker C	3	0	6
South G	0	0	0
Coonqot G	0	0	0
Spidura G	3	0	6
		Total	19

Burke, Referee.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Голосуймо на своїх кандидатів.

Від кількох літ у Дітройт говориться, що тут живе від 35—45 тисяч Українців, хоч до тепер ніякої статистики з нашої сторони не робилося і ми фактично не знаємо, скільки нас тут живе.

Але коли візьмемо під увагу, що наш, добре відомий громадянин-адвокат Йосиф Чернавський, свогорічний кандидат на суддю (до трефик корт) дістав 35,000 голосів, то нема сумніву, що нас є тут около 45,000. Також місцева газета "The Detroit News" з дня 16. липня б. р. подала неофіціяльно, що в Дітройті живе около 50,000 Українців. Точніше офіціяльне число подасть цензусове бюро і тоді можна буде зробити загальні підсумки, додаючи і тих, що записалися Росіянами, Русинами та Поляками. Коли після дотеперішних підрахунків візьмемо мінімальне число, то це вже є сила, з якою Американці повинні поважно числитися. Та на ділі так воно не є, бо Американці числяться лише із зорганізованими людьми, з котрими можна щось творити і котрі мають своїх представників у міських урядах, представників сильних горожанських клюбів і центрального комітету, який заступає би, а радше являєсвб експонентом своїх фракцій. У Дітройт, на жаль, ні одного ні другого нема, хоч були деякі спроби. Але робити спроби і по невдачі їх залишити, не можна назвати доступом; це лиш вияв нашої політичної слабости і незорганізованости.

Вину за це, що в нас нема зорганізованих сил, треба приписати місцевому політичному проводови, що часто ставиться негативно до організаційних питань, або по невдачі зневіряється й усувається від „чорної роботи", не зреалізувавши зачатих діл. Це вже не є нині тайною і про це можна вже публично говорити, хоч це може декому і не миле. Загал також не без гріха, бо замало присвячує трудів і часу організаційним справам і загальній участи, головно тоді, коли не віриться, а скількість являється рішаючим чинником.

І тут власне вина загалу, що ми не маємо дотепер ані одного представника в Сити Гол. Бож не може кандидат на міського урядника витрачувати час, енергію і гроші на це, щоби відтак провалитися при виборах, не маючи за собою сконсолідованих українських сил і загального поперття голосуючих, так, як це сталося минулого і цього року з нашими кандидатами у Дітройт і Гемтремк. При більшому зрозумінню справи таке велике число голосуючих могло дуже легко вибрати бодай одного кандидата до міського уряду. В часі виборів з дня 6. жовтня ц. р. скількість голосів на радних припала від максимум 79,135 (John W. Smith) до мінімум 23,680 (Wade), який був номінований. З того наглядно видно, що наш кандидат був би вибраний. Але, як то кажуть: „по смерти нема каяння" і на цей раз мусимо обійтися і погодитися з цим, що наші інтереси як горожан і податковців будуть заступати чужі люди, на яких ми віддали свої голоси. Вулиці, при яких мешкаємо, лишаться на дальше забрудненими, поницценими і не освітленими. Наші податки підуть на будови шкіл, доріг і освітлень у чужих, багатих дільницях і на поміч безробітним, але не нашим, бо за нами нема кому упімнутися. Що більше: нам не вільно буде піти демонстраційним походом по Вудвард чи Ґренд Булвард, так, як це було минулого року. Делегатів походу прямо замучували кілька днів, посилаючи їх „від Анни до Каяфи", а вкінці позволили демонструвати по глухих вулицях і під дуже тяжкими умовами і пересторогами. Таке поведення властей повинно бути для нас доброю наукою і заставити до реальнішого думання, та перестати побивати себе взаїмно, і на таку справу як вибори, треба дивитись очима Американця.

Як так дальше буде, то куди врешті докотимося і як виглядатиме наше майбутнє в Дітройт?

Адвокат: ЙОСИФ ЧЕРНАВСЬКИЙ.

Кандидатів з університетськими студіями у нас не буває, а до того їхні ряди з кождим роком збільшуються з молодого покоління; треба лише сильного виборчого фронту.

Щоби раз уже рушити з місця справу виборів і щоб вона стала в нас актуальною, позволю собі пригадати дітройтському громадянству, що з весною адвокат Й. Чернавський буде кандидувати на окружного суддю — Probate Judge for Wayne County. Адв. Чернавський це один з наших активних і рухливих громадян, котрий ніколи не відмовляється послужити нашим громадянам і народній справі, скільки це є в його силах. Серед американських політичних кругів має широкі знакомства, а особливо серед урядників міста. Мейор Морфі уважає його щирим і заслуженим приятелем, і йому багато завдячує, що Українці дали на нього свої голоси при цьогорічних виборах. Від адв. Чернавського мейор багато довідався про нас і нашу справу, як це висловився на українських масових політичних зборах дня 3-го жовтня ц. р., де згаданий був председателем, з припорученя гр. Залецького.

П. Чернавський родився 1895 р. у Скрентон, Па. Родичі його родом із Закарпатської України. Уже в 11-тім році життя заробляв сам на прожиток у Монесен, Па., а в 1913 приїхав до Дітройт і тут записався до „Вестерн Гай Скул", приготовляючися до академічного курсу. Слідуючого року настановлено його асистентом принципала В. А. Мориса. В 1918 р. вступив до Detroit College of Law, де вчився 4 роки, заробляючи у вільних годинах на науку по ріжних компаніях, а в 1925 р. став членом адвокатської фірми. Тепер має свою адвокатську канцелярію під ч. 3401 Barlum Tower, в осередку міста Дітройт.

Адв. Чернавський зі своєю витревалістю й впертістю може бути зразковим приміром для цих, що мають хист і хотіли б власними силами помагати собі у здобуттю вищої освіти і світліщої будучности. За його приміром повинні піти не лише ті, що мають родинну поміч, але і ті, що її не мають. Бо за працю і труди світ платить, а свій нарід гордий, що має людей з такими твердими і незломними характерами.

Нашим обовязком, як горожан і виборців, є: видвигати таких людей і йому подібних на урядові становища, щоб і ми мали своїх представників, бо це для нас має велике значіння під кождим оглядом. Тому вірю, що при слідуючих виборах наші кандидати вийдуть і ми покажемо свою єдність і силу.

Р. Т. Пристай.

Усе хитається.

Жінка: Ах, Боже, ти знов пяний, знову хитаєшся на ногах!

Чоловік: Ти дурна! Тепер такі часи, що все хитається; навіть найповажніші банки.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

МАДІСОН, ІЛЛ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 197, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній. Буде справоздання з діловодства і вибір уряду на 1932 рік. Напоминається довгуючих членів, що мають вирівнати свої вкладки. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — О. Сенечин, пр.; І. Мусяла, кас.; М. Павлів, секр.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Бр. св. Йосифа, від. 157, повідомляє всіх членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в годині 2-ій пополудни. Взивається всіх членів прийти на мітінг, бо є важні справи. Буде вибір уряду на 1932 рік. Кождий член має вирівнати свої вкладки. — Альберт. Борсук, секр.

ДЖОЛІЕТ, ІЛЛ. Бов. ім. Тараса Шевченка, від. 111, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в годині 2-ій пополудни, в гали де звичайно. Взивається всіх членів явитись на означений час, бо є важні справи до обговорення. Довгуючих членів взивається вирівнати свої залеглости, бо каса товариства вичерпана і не може за нікого вкладок платити. На мітінгу буде вибір уряду на 1932 рік і роздання календарів. Не явившийся член підлягає карі після ухвали. — Микола Віщун, предс.; Дмитро Віщун, кас.; Олекса Вернадин, секр.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Сестр. Пр. Д. М. Н. Помочі, від. 212, повідомляє всіх своїх членкиць, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в гали церковній при 42 Джекоб ул. Проситься всіх членкиць прибути на сей мітінг, бо буде вибір уряду на 1932 рік. Пригадується довгуючим членкицям, щоби вирівнали свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Не явившася членкиця заплатить кари 50 ц., а урядничка 1 дол. — Ольга Крупа, предс.; Марія Вітенко, кас.; К. Бліщ, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 103, повідомляє усіх своїх членів, що річний мітінг мітінг відбудеться 19 грудня, в годині 6-ій ввечір, в гали церковній. Буде справоздання зі стану товариства за рік і вибір уряду на 1932 рік. Кождий член повинен явитись без жадної виміжки. Довгуючі, члени коли не вирівнають своїх вкладок, будуть суспендовані. — Василь Колодрубець, предс.; Василь Адамчук, кас.; Іван Березовець, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 20 грудня, в годині 2-ій пополудни, в гали церковній, 526 Вест Райн Еве. Кождий член повинен явитися, бо є важні справи до полагодження. Без всякого оправдання гроші від дітей не будуть приняті. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Буде справоздання за 1931 рік, вибір уряду на 1932 рік, принимання нових членів без оплати вступного, роздання календарів У. Н. Союза за заплатою по 30 ц. Не явившийся член заплатить кору 1 дол., а урядник 2 дол. — М. Терлецкий, предс.; Іл. Стрільбицький, кас.; Т. Нановський, секр.

МАҐАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 28, повідомляє усіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня. Кождий член має явитись і вирівнати свої вкладки. Буде вибір уряду на 1932 рік і інші важні справи до полагодження. Будемо принимати членів і дітей без оплати вступного. — Іван Музика, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 274, повідомляє усіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, точно в годині 2-ій пополудни, в гали церковній, 1915 Руссел Стр. Взивається всіх членів вирівнати свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. Буде вибір уряду на 1932 рік. Не явившийся член на річний мітінг буде караний. — Василь Пусь, предс.; Андрій Кравець, кас.; Теодор Сенедяк, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 34, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 20-го грудня, в годині 2-гій пополудни, в шторину бр. В. Фурдила, 2441 Іст 29 улиця. Проситься всіх членів прибути на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати всі свої залеглости. На сім мітінгу буде справоздання урядників і вибір уряду на слідуючий рік. Роздасться календарі У. Н. Союза, за котрий кождий член має заплатити по 30 ц. Проситься членів, хто не може заплатити вкладки на мітінгу, нехай не стягає до послідного дня. — Н. Фрелик, предс.; І. Гіль, кас.; Д. Колачко, секр.

МАҐАНОЙ СІТИ, ПА. Тов. Запорожська Січ, від. 305, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 20-го грудня, в годині 12.30 в полудне, в гали церковній, на Маганой і Б Стр. Кождий член є обовязаний прийти на мітінг, бо буде справоздання контролі і вибір урядників на 1932 рік. Не явившийся член буде караний після ухвали. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — Іван Годованець, секр.

ЦЕНТРАЛІЯ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 90, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 20 грудня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Буде звіт фінансовий з цілого року і вибір уряду на 1932 рік. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Мирон Комариницький, предс.; Іван Надич, кас.; Іван Лупацій, секр.

МЕКАДУ, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 7, дає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячний мітінг відбудеться 20 грудня, в годині 4-тій пополудни, в гали церковній. Проситься всіх членів прийти на той мітінг і вирівнати свої належитости, бо щоб потім не нарікали, коли будуть суспендовані. Буде роздання календарів на рік 1932. — Адрій Капітула, предс.; Микола Нітряп, кас.; Теодор Плоконос, фін секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє, що річний мітінг відбудеться в неділю, 20 грудня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 29 Джексон ул. Проситься членів конечно прибути і вирівнати свої залеглости. Буде вибір уряду на 1932 рік. — Микола очлій, предс.; В. Мандзій, секр.

ПЕНН АЛЕНН, НАЗАРЕТ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 95, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в годині 1.30 пополудни, там де все. Проситься всіх членів прибути на річний мітінг, бо буде вибір уряду на 1932 рік. Довгуючих членів проситься прийти і вирівнати свій довг, бо інакше можуть наразитись на суспендовання. Не явившийся член підлягає карі після ухвали. — Н. Гіль, предс.; Ю. Борута, кас.; Т. Гурин, секр.

ДОНОРА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 232, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в год. 1-ій пополудни, в гали литовській. Кождий член маю бути присутний. Довгуючі члени мають вирівнати свій довг. Будемо принимати нових членів без вступного. Буде справоздання за цілий рік і вибір уряду на 1932 рік. Кождий член має взяти собі календар на 1932 рік. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. Довгуючий член коли не прийде на мітінг, буде суспендований. — К. Кінь, предс.; М. Рінка, кас.; Ів. Пандрак, секр.

НЮ КЕНСІНҐТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 296, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 20 грудня, точно в годині 2-ій пополудни, в У. Н. Домі. Обовязком є всіх членів прибути на річний мітінг і вислухати справоздания урядників і контр. комісії. На мітінгу буде справа тих членів, котрі не можуть дальше платити місячних вкладок. Буде вибір уряду на 1932 рік. Контр. комісію взивається поконтролювати книжки. Буде роздання календарів, за котрі кождий член має заплатити 30 ц. Не явившийся член підлягає карі після ухвали. — В. Калиновський, предс.; І. Коваль, кас.; М. Земледух, секр.

КАРНЕҐІ, ПА. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 384, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, точно в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній на Джан ул. Взивається місцевих і позамісцевих членів явитись точно на мітінгу, бо буде справоздання за рік і вибір уряду на 1932 рік. Довгуючі мають вирівнати свої залеглости. Не явившийся на мітінг член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Захарій Судяк, предс.; Іван Голозатий, кас.; Назарко Починок, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в годині 6-ій ввечір, в Д. Потятинського, 10 Томпсон ул. Проситься всіх членів прийти на сей мітінг в означений час, бо є важні справи до полагодження. Не прибувший член чи урядник підлягає карі після статута. — Д. Потятинський, предс.; Гр. Лисяк, кас.; В. Поворівка, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що річні збори відбудуться 20 грудня, в годині 1-ій пополудни, в гали, церковній, 47 Ґовп ул. Обовязково всі члени мають явитись на збори, бо буде справоздання уряду і вибір уряду на 1932 рік. Довгуючих напоминається, щоб вирівнали свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — С. Михайлишин, предс.; І. Долинський, кас.; М. Табачук, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 104, повідомляє всіх членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, точно в годині 3-тій пополудни, в гали до звичайно. Проситься всіх членів прибути, бо буде справоздання з діловодства уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1932 рік. Не явившийся член підлягає карі 50 ц. Тогож дня Братство возьме участь в поході до церкви на свого патрона, Николая, а по Службі Божій відбудеться панахида за померших членів Братства. Не явившийся до сего походу член також підлягає карі 50 ц. — Гарасим Мисан, предс.; Михайло Вітів, кас.; Михайло Зельвак, секр.

ҐРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ. Тов. Любов, від. 143, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в неділю, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній. Всі члени без вимку мають явитися хоч раз на рік на сей головний мітінг. Буде вибір уряду і справоздання за цілий рік. — Дмитро Вусатий, предс.; Юрій Кольба, кас.; Стефан Ковальчук, секр.

БРІДЖПОРТ, ПА. Бр. св. Мих., від. 15, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в годині 2-ій пополудни, в домі Юліяна Кушніра, 115 Вест 6-та ул. На тім мітінгу буде вибір уряду і інші справи до полагодження. Проситься також довгуючих членів постаратись вирівнати свої залеглости. — Теодор Голубенний, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться 20 грудня, в годині 3-тій пополудни в У. Н. Домі, 2051 Ґован ул. Проситься всіх членів прийти на мітінг в означений час, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання фінансове і вибір уряду на 1932 рік та роздання календарів. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — П. Козмарський, предс.; С. Крайник, кас.; С. Боріс, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 20 грудня, точно в годині 2-ій пополудни, в гали парафіяльній, 803 Фронт ул. Обовязком є кождого члена прибути на сей мітінг, бо буде справоздання уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1932 рік. Взивається довгуючих прийти і вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. Буде роздання календарів на 1932 рік. Не явившийся член буде караний після статута. — Стефан Салаш, предс.; Мик. Михалишин, кас.; Мих. Гуцайлюк, секр.

РАНКІН, ПА. Бр. св. Григорія, від. 24, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться 20 грудня, в годині 7-мій ввечір, в домі де звичайно. Проситься прибути на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих напоминається вирівнати свій довг як також за діти. Кождий член має принести 30 ц. за календар, котрий отримає на мітінгу. Позамісцеві члени мають прислати належитість за календар разом з вкладками. Буде вибір уряду на 1932 рік. Довгуючі 3 і більше місяців, коли не вирівнають довгу, будуть суспендовані. — М. Ленінський, предс.; Антін Круць, кас.; Микола Щур, секр.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 330, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 20 грудня, в годині 2-ій пополудни, в У. Н. Домі. Є важні справи до полагодження, тому кождий член повинен прийти на сей мітінг. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Буде справоздання за 1931 рік і вибір уряду на 1932 рік. — Микола Паламар, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє, що річний мітінг відбудеться в годині 1-ій пополудни, в неділю, 20 грудня, в гали Укр. Дому Просвіти, 700 Джексон ул. Н. Е. Буде справоздання урядників, вибір уряду, приниманія нових членів без вступного. Кождий член обовязаний прибути на сей мітінг. Не явившийся член буде караний після статута. — Іван Кіт, предс.; О. Шабатура, секр.

ЙОРКВІЛ, О. Тов. ім. І. Франка, від. 77, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 20 грудня, в гали Михайла Йоган, в годині 10-тій рано. Кождий член повинен явитись, бо буде вибір уряду на 1932 рік і роздання календарів. Довгуючих членів проситься вирівнати свій довг, щоби можна замкнути рахунки за 1931 рік. — П. Головід, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ВУСТЕР, МАСС.

На народні цілі.

Громадянин Йосиф Зазуляк вислав через Обединання пожертву в сумі 10 долярів. Гроші призначив порівно: на політичних вязнів, інвалідів, на Рідну Школу й на визвольну боротьбу.

КЛИВЛЕНД, О.

На „Сурму".

Бувший стрілець Галицької Армії, Іван Попович, переслав через Обединання на фонд „Сурми" $12.45, зібраних ним при продажі „Сурми".

ШИКАГО, ІЛЛ.

На визвольну боротьбу.

Шикагівський відділ ОДВУ вислав через Обединання до Рідного Краю $100 на визвольну боротьбу.

АРМОНК, Н. Й.

Збірка на Рідну Школу.

У добродія Михайла Кравчука зійшлися на забаву гості з Гринвіч, Конн. і Стемфорд, Конн. При забаві гості не забули на Рідну Школу й за проводом добродія Т. Пастушака зложили $17.25, які вислали до Рідного Краю через Обединання.

Пожертви зложили: по $2: Н. Дмитровський і К. Бачек; по $1: Т. Пастушок, А. Круглий, М. Кравчук, С. Вовчук, Ю. Качагуба, Н. Заторський, Н. Волошин, В. Паламарчук, Н. Кушнір, В. Зосяк і пані Бачек; по 50 ц.: Т. Качагуба і п. Кругляк, а Г. Лесьнів 25 ц.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

На Рідний Край.

Переслано до Обединання 85 долярів з призначенням по 25 долярів на: інвалідів, на боєвий фонд, на політичних вязнів, а 10 долярів на книжку „Поліш Атроситис ін Юкрейн". Григорій Кічкас, секр. фін.

ТАРЗАН І ДОРОГОЦІННОСТИ З МІСТА ОПАР. (17)

Вепер скоро переконався, що з цього тунелю нема виходу. Він вернувся назад і пішов в інший тунель, що також розділювався на кілька тунелів. Тут був цілий лябіринт ріжних тунелів і переходів, а Вепер усе не міг видістатися звідси на двір. Він з' одчаю почав кричати, бив камінями в стіни, але на все те була відповідь глибока мовчанка. Вепер уже рішив, що тут йому й пропадати.

Несподівано почув, що до нього доноситься якийсь шум і зойк. Вепер з одчаєм рушив у той бік, звідки до нього долітали таємничі звуки. Він знайшов ще один широкий тунель і ним рушив уперед. Та вже знову не було чути ніякого зойку ні шуму. Все було тихо, як у могилі. Свічка Вепера згасла, бо догоріла, й він лишився в темноті. Від перевтоми й розпуки Вепер попав у забуття.

Коли Вепер знову вернувся до свідомости, то побачив, що широкий жмут світла падає в його тунель. Він пішов на те світло. Сходи вели догори й він рушив ними. Скоро він попав у величезне помешкання, де зі стін на нього визирали мумії померлих людей. Великі чорні птиці з шумом перелітали над його головою, а малпи бавилися на вітах дикої ростини, що звисала зі стелі.

Вепер був переляканий і здивований тим, що побачив. Куди тепер іти? Що робити і як ратуватися? Такі думки пробігали в його голові. Маленька малпочка наблизилася до нього й після того, як добре його розглянула, зчинила страшний, верескливий крик. Цей малпячий зойк так налякав Вепера, що він кинувся тікати геть, та тут побачив, що з ріжних тунелів до нього вибігає кілька страшних потвор-людей.